

Beslutningsforslag nr. B 63. Fremsat den 12. januar 2006 af udenrigsministeren (Per Stig Møller)

Forslag til folketingsbeslutning om fortsat dansk bidrag til en multinational sikringsstyrke i Irak

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker fortsat stilles til rådighed for en multinational sikringsstyrke i Irak, herunder fortsat stilles til rådighed for beskyttelsen af civilt dansk personel og ejendom i landet samt fortsat bidrager til NATO's træningsindsats i Irak, således at træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker samt understøttelse af den civile genopbygningsindsats vil blive tillagt stadig større vægt.

Bemærkninger til beslutningsforslaget

I. Det internationale samfund yder på grundlag af FN's Sikkerhedsrådsresolution 1546 af 8. juni 2004 og efter anmodning fra den midlertidige irakiske regering støtte til de politiske og økonomiske reformer i Irak og til opretholdelse af sikkerhed i landet. I resolution 1546 bekræfter Sikkerhedsrådet sin bemyndigelse til den multinationale sikringsstyrke i Irak og fastlægger styrkens mandat, som udløber, når den politiske overgangsproces afsluttes med afholdelse af parlamentsvalg den 15. december 2005 og efterfølgende dannelse af en regering. Der vil imidlertid også fremover være behov for at støtte den politiske proces, herunder den irakiske regeringsdannelse, konsolideringen af det politiske system og den nationale forsoning.

Resolution 1546 indeholder en appel til FN's medlemsstater om at yde bidrag til sikringsstyrken, herunder med militære styrker, for at imødekomme det irakiske folks behov for stabilitet og sikkerhed, humanitær assistance og genopbygning samt støtte til FN's tilstedeværelse i landet. For at imødekomme FN's appel til medlemsstaterne består Danmarks indsats i Irak af en række elementer fra bidrag til den multinationale sikringsstyrke til humanitær hjælp og genopbygningsbistand samt støtte til FN's aktiviteter.

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 8. november 2005 resolution 1637, der er en såkaldt "roll over" resolution. Betydningen er, at de dele af en tidligere resolution, som ikke udtrykkeligt ændres i den nye resolution, fortsat er gældende. Dermed er den multinationale sikringsstyrkes mandat og opfordringen til FN's medlemsstater til at bidrage til styrken fortsat gældende. Knyttet til resolution 1637 er breve fra den irakiske premierminister Ja'afari og USA's udenrigsminister Rice til formanden for Sikkerhedsrådet. I brevet fra den irakiske premierminister anmoder denne om den multilaterale sikringsstyrkes fort-

satte tilstedeværelse i Irak. Det fastslås i resolution 1637, at mandatet for den multinationale sikringsstyrke skal evalueres senest 15. juni 2006 eller på anmodning fra den irakiske regering, at mandatet udløber ved udgangen af 2006, samt at mandatet vil ophøre tidligere, hvis den irakiske regering anmoder herom.

Det er et klart mål for irakerne og det internationale samfund, at Irak selv skal kunne overtage ansvaret for opretholdelse af sikkerhed og stabilitet i landet. Helt i overensstemmelse med regeringens Irak-analyse fra april 2005 arbejdes der målrettet mod at overdrage mere ansvar til de irakiske sikkerhedsstyrker. Sikkerhedssituationen i Irak er fortsat alvorlig, men opbygningen af irakiske sikkerhedsstyrker og politi spiller en stadig større rolle for varetagelsen af sikkerheden i landet.

Målet er, at de multinationale sikringsstyrker gradvist i løbet af 2006 kan indtage en mere tilbagetrukket rolle i varetagelsen af direkte sikkerhedsopgaver såsom patruljering og i stedet primært fungere som støtte for de irakiske sikkerhedsstyrker og i planlægnings- og rådgivningsfunktioner. Opbygningen af de irakiske sikkerhedsstyrker og efterfølgende overdragelse af det formelle ansvar for sikkerhedsopgaverne vil medføre, at behovet for de multinationale sikkerhedsstyrker bliver gradvist mindre for til sidst at falde helt bort. I takt med udviklingen af de irakiske sikkerhedsstyrkers mulighed for i højere grad at overtage sikkerhedsopgaver kan fokus for indsatsen yderligere rettes mod trænings- og genopbygningsindsatsen. Evt. reduktioner i den multinationale sikringsstyrke vil kunne ske gradvist i faser, hvor styrken løbende indtager en mere tilbagetrukket rolle og flytter fokus til rådgivning og overvågning af de irakiske sikkerhedsstyrker.

Den danske styrke i Irak har ved folketingsbeslutning B 89 af 31. maj 2005 mandat indtil den 2. februar 2006. Det er regeringens holdning, at den danske militære indsats bør fortsætte så længe FN og de irakiske myndigheder ønsker det, og så længe det gør nytte. Henset til a) anmodningen fra FN's Sikkerhedsråd og den irakiske regering, b) vigtigheden af støtte til den fortsatte politiske proces i Irak, herunder regeringsdannelsen og forsoningsprocessen, c) ønsket om at etablere et fredeligt og stabilt Irak, d) vigtigheden af støtte til den civile genopbygning samt e) vigtigheden af fortsat støtte til opbygning af de irakiske sikkerhedsstyrker foreslår regeringen, at der træffes beslutning om forlængelse af det danske militære bidrag til bl.a. den multinationale sikringsstyrke i Irak frem til 1. juli 2006.

Regeringen lægger stor vægt på fortsat opprioritering af træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker, herunder inden for rammen af NATO's træningsmission i Irak, samt fortsat opprioritering af støtten til den civile genopbygningsindsats, herunder FN's aktiviteter. De danske styrker stilles endvidere fortsat til rådighed for beskyttelsen af civilt dansk personel og ejendom i landet. Overdragelse af ansvaret for sikkerheden til irakerne og mulighed for reduktioner i den multinationale sikringsstyrke vil indgå som del af en ny Irak-analyse, som regeringen vil udarbejde i foråret 2006. En ny Irak-analyse efter regeringsdannelsen i Irak vil kunne danne grundlag for at træffe beslutninger om evt. ændringer i sammensætningen af det danske bidrag i Irak. Gradvis reduktion i mandatperioden kan derudover komme på tale, såfremt der sker en væsentlig forbedring af sikkerhedssituationen.

II. Den samlede internationale militære tilstedeværelse i Irak finder sted på grundlag af samtykke fra den irakiske regering. Det folkeretlige grundlag for den multinationale sikringsstyrkes tilstedeværelse i Irak udgøres således af den irakiske regerings anmodning og bemyndigelsen i FN's Sikkerhedsråds resolution 1546 af 8. juni 2004 som forlænget ved resolution 1637 af 8. november 2005. Grundlaget for NATO's træningsmission i Irak er en anmodning fra den irakiske regering.

Det danske bidrag til den multinationale sikringsstyrke i Irak vil – som alle øvrige udenlandske tropper – være undergivet folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

III. Den multinationale sikringsstyrkes opgaver er uændrede, jf. FN's Sikkerhedsråds resolution 1546 og de dertilhørende breve fra den daværende irakiske premierminister og USA's daværende udenrigsminister til formanden for Sikkerhedsrådet, ligesom Sikkerhedsrådets bemyndigelse til at anvende alle nødvendige foranstaltninger, herunder brug af væbnet magt, til at bistå med opretholdelse af stabilitet og sikkerhed i landet, herunder bekæmpelse af terrorisme, står ved magt.

Den multinationale sikringsstyrke har p.t. deltagelse af Albanien, Armenien, Australien, Azerbajdjan, Bosnien, Danmark, El Salvador, Estland, Georgien, Italien, Japan, Kasakhstan, Letland, Litauen, Makedonien, Mongoliet, Polen, Rumænien, Slovakiet, Storbritannien, Sydkorea, Tjekkiet og USA.

Det danske styrkebidrag er sammensat i overensstemmelse med målsætningen om at overdrage ansvaret for sikkerhedsvaretagelsen til irakerne i takt med, at de er i stand til at påtage sig denne opgave og har derfor en indbygget fleksibilitet mellem udnyttelse af ressourcer til direkte sikkerhedsopgaver, monitoreringsopgaver, støtte til træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker samt støtte til den civile genopbygningsindsats.

Det samlede danske militære bidrag til Irak omfatter i alt ca. 530 personer. Fokus for den danske styrke vil i stigende grad rettes mod træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker og støtte til den civile genopbygningsindsats. Styrken vil fortsat kunne indsættes mod sikkerhedsmæssige trusler. Behovet for en selvstændig dansk bataljonsstruktur i det sydlige Irak vil løbende blive vurderet i koordination med irakerne og de øvrige koalitions partnere og udviklingen i den overordnede struktur for den internationale militære tilstedeværelse.

Det nuværende danske styrkebidrag til den multinationale styrke i Irak består af en bataljon på ca. 490 personer. Bataljonen indgår i den britiske brigade, som er underlagt den britisk-ledede division i det sydøstlige Irak. Bataljonen er sammensat af et panserinfanterikompani, en spejdereskadron, et stabs- og logistikkompani, et ingeniørdetachment, et militærpolitidetachment, en sanitetsdeling, en støtte- og samtækningsenhed vedrørende militær støtte til genop-

bygningsindsatsen, et nationalt støtteelement samt stab og stabsofficerer, herunder et mindre antal officerer ved den britiske brigade og division. Et bidrag fra Litauen på ca. 55 personer forventes fortsat tilknyttet den danske bataljon. Endvidere forventes et britisk kompagni fortsat underlagt den danske bataljon. Yderligere bidrages med op til fem stabsofficerer til den multinationale division i det centralt sydlige Irak.

Den danske bataljons træningsindsats omfatter dels træning af de irakiske sikkerhedsstyrker, dels træning af det irakiske politi og monitorering af de specielle enheder til beskyttelse af særlige installationer inden for det danske område. Det er målsætningen at opbygge en brigade med tre irakiske bataljoner i Basra-provinsen. Den danske styrke har uddannelsesansvaret for en af bataljonerne og støtter briterne i uddannelsen af de øvrige bataljoner. Endelig har Danmark imødekommet en anmodning om at udsende to personer som hhv. næstkommanderende og assistent til koalitionsens militære uddannelsesenhed i Irak.

For yderligere at styrke bataljonens dedikerede støtte til genopbygningsindsatsen forstærkes den særlige støtteenhed, der pt. omfatter ca. 10 soldater, med ca. 35 personer, idet dette ikke forøger den samlede størrelse af bataljonen. Herudover vil andre dele af bataljonen fortsat situationsbestemt kunne støtte de civile rådgivere i Basra i gennemførelsen af civile genopbygningsaktiviteter, herunder ikke mindst i form af logistik og beskyttelse.

Et mindre antal soldater, pt. 10, specielt uddannede i personbeskyttelse, er udsendt mhp. beskyttelse af den danske repræsentation i Bagdad. Forsvaret bidrager desuden med den nødvendige beskyttelse af den danske styringsenhed i Basra, pt. 10 personer.

I forbindelse med udsendelse af danske politfolk til det sydlige Irak for at bistå med træning af det irakiske politi samt i takt med udsendelse af civile rådgivere til støtte for genopbygningsindsatsen vil indkvartering, logistik og beskyttelse blive koordineret med det danske styrkebidrag.

Den irakiske premierminister har anmodet NATO om hjælp vedrørende træning af irakiske sikkerhedsstyrker. En sådan træningsindsats er

nu iværksat. Regeringen agter at fortsætte, og hvor muligt, at øge støtten til NATO's træningsmission, i det omfang NATO har behov herfor og i lyset af Danmarks øvrige indsats i Irak. Pt. bidrager Danmark med ca. 20 personer, hvilket pt. svarer til godt 10 pct. af træningsmissionen.

FN's Sikkerhedsråds resolution 1637 vedtaget den 8. november 2005 bekræfter FN's bistandsmission til Irak (UNAMI). Regeringen har imødekommet FN's anmodning om at besætte posten som assisterende militærrådgiver ved UNAMI for en periode på 12 måneder med udsendelse 23. november 2005. Regeringen vil søge at identificere yderligere relevant støtte til UNAMI.

Som led i de løbende overvejelser vedr. den internationale tilstedeværelse i Irak er USA og Storbritannien ved at etablere Provincial Reconstructions Teams (PRT'er) i Irak. Der er ikke tale om et fast koncept, og PRT'erne vil i hvert tilfælde skulle tilpasses situationen i de enkelte provinser i Irak. USA er ved at opbygge PRT'er i det nordlige Irak, mens Storbritannien har besluttet at oprette PRT'er i det sydlige Irak i 2006. Der er tale om civile-militære teams, der bl.a. skal bistå med at oparbejde administrativ kapacitet i de enkelte provinser.

IV. Regeringen finder, at der er behov for et stærkt internationalt engagement i støtten til opbygningen af et demokratisk, økonomisk og socialt levedygtigt irakisk samfund. Regeringen ønsker derfor at fortsætte støtten til en styrket FN, EU og NATO indsats, hvor det er muligt.

FN's bistandsmission til Irak (UNAMI) har fortsat en ledende rolle med hensyn til økonomisk udvikling og den politiske proces, herunder gennemførelse af valg, sikring af menneskerettighederne og bidrag til koordination af genopbygningsbistanden. UNAMI's provinskontor i Basra er oprettet med 12 permanente FN-ansatte og vil gradvis blive styrket. For at sikre UNAMI den nødvendige mobilitet i operationsområdet, vil der kunne være behov for at bistå med transport og beskyttelse efter anmodning fra FN. Den danske styrke vil i muligt omfang kunne bidrage til løsningen af sådanne opgaver. Danmark har desuden bidraget til FN's arbejde i Irak gennem FN's Irak-fond, hvortil et bidrag på 20 mio. kr. er blevet givet til støtte til folkeafstemningen i oktober og parlamentsvalget i december 2005.

Et yderligere bidrag på 15 mio. kr. er planlagt til FN's Højkommissariat for Flygtninges (UNHCR) arbejde med flygtninge og internt fordrevne. Danmark har med disse bidrag samt tidligere FN-bidrag opnået medlemskab af Den Internationale Udviklingsfond for Irak.

EU's samlede engagement i Irak er under udbygning. Den 21. september 2005 vedtog EU og den irakiske regering en fælles erklæring om gennemførelse af en politisk dialog, hvor bl.a. menneskerettighedsaspektet er indeholdt. EU er ved at etablere et repræsentationskontor i Bagdad med åbning i første halvdel af 2006. EU har via fællesskabsbistanden ydet mere end 500 mio. euro til genopbygningsindsatsen i Irak, hvoraf størstedelen af midlerne er givet som bidrag til fonde administreret af FN og Verdensbanken. Den 1. juni 2005 iværksattes EU's polititræningsprojekt for Irak (EUJUST LEX). Projektet støtter opbygningen af retsvæsenet i Irak og styrker det tværfaglige samarbejde mellem dommere, politi og kriminalforsorg. Missionens mandat udløber den 31. maj 2006, men ventes at blive forlænget på baggrund af anmodning fra de irakiske myndigheder. Danmark gennemfører i samarbejde med de nordisk-baltiske lande to kurser og vil fortsat spille en aktiv rolle i forbindelse med gennemførelsen af EUJUST LEX.

V. Den 15. juni 2005 tiltrådte Folketingets finansudvalg en bevilling på 250 mio. kr. til anden fase af den danske bistand til Irak i perioden 2005-2008. Den fremtidige indsats vil bygge videre på de aktiviteter, som trods de vanskelige forhold er blevet igangsat i løbet af de foregående to år, bl.a. med fokus på fremme af menneskerettigheder og demokrati, retssectorreformer, mindre infrastrukturprojekter, samt humanitær bistand. Derudover er støtten til landbrugssektoren og nærområdeindsatsen til hjemvendende flygtninge og internt fordrevne blevet opprioriteret. Tilrettelæggelsen af den danske bistandsindsats sker i samarbejde med de irakiske myndigheder, og Danmark arbejder aktivt på at styrke de nationale koordinationsmekanismer under irakisk ledelse. Den irakiske regering fremlagde i oktober 2004 den første nationale udviklingsstrategi, som løbende er blevet revideret. I den praktiske gennemførelse af den danske bistand tilstræbes størst mulig brug af irakiske strukturer og samarbejdspartnere bl.a. for at sikre den nødvendige bæredygtighed af projekterne, også

selvom det kan være med til at nedsætte gennemførelses hastigheden.

Den anden fase af bistandsindsatsen fokuserer på projekter i Basra-området, som kommer lokalbefolkningen til gavn og styrker det økonomiske grundlag. Blandt aktiviteterne kan fremhæves den opprioriterede landbrugsindsats, som er koncentreret om tre større kunstvandingsprojekter med henblik på at øge dyrkningsarealerne for indbyggerne i flere af de største byer i Basra-provinsen. Samtidig støtter Danmark en bred vifte af mindre projekter, som er udvalgt af de demokratiske valgte distriktråd i provinsen. På menneskerettighedsområdet gennemfører bl.a. Dansk Institut for Menneskerettigheder og Det Internationale Torturrehabiliteringscenter (IRCT) konkrete projektaktiviteter i Basra. De humanitære indsatser vil bl.a. omfatte reintegration af flygtninge og internt fordrevne, mine- og ammunitionsrydning, samt rehabilitering af infrastruktur f.eks. drikkevandsforsyning.

Danmark vil endvidere bidrage med ca. 250 mio. kr. til gældslettelse til Irak i medfør af den aftale Danmark har indgået i Paris-klubben sammen med de øvrige vestlige kreditorer i 2004.

Gennem fortsatte nærområdeindsatser er det målet at styrke muligheden for flygtninge og internt fordrevnes mulighed for at vende hjem, samt hjælpe de lokalsamfund, hvor de er bosat. På kort sigt vægtes det at dække akutte behov for assistance, f.eks. modtagelse og rådgivning i forbindelse med fundamentale hygiejne- og sanitsforhold. Regeringen har foreslået de kompetente irakiske myndigheder at der indgås en aftale om tilbagetagelse af irakiske statsborgere. Den danske udlændingeattaché i Bagdad er i løbende kontakt med de irakiske myndigheder med henblik på at opnå en aftale. Der arbejdes endvidere på en række projekter, der kan fremme mulighederne for en tilbagetageaftale. Danmark har således fremsat en række tilbud, der sigter mod at bidrage til genopbygningen af det irakiske samfund, og som vil kunne iværksættes i forbindelse med indgåelse af en tilbagetageaftale. Tilbudene omfatter bl.a. rådgivning, repatrieringsstøtte og opkvalificering m.v. af herboende irakere, der er i udsendelsesposition, og nærområdeindsats til de områder, hvortil der repatrieres.

Danmark styrker sin polititræningsindsats i 2006 som et vigtigt bidrag til den civile genopbygningsproces. Bl.a. øges støtten til træning af det irakiske politi i menneskerettigheder, og der laves forsøg med mønsterpolitistationer. Projektmonitoreringen styrkes, ligesom den danske træningsindsats vil blive flyttet fra træningsakademiet til de enkelte politistationer, herunder som en mentorordning. Sikkerhedsrisikoen for de udsendte rådgivere minimeres gennem den militære understøttelse af projektet i form af den logistik og beskyttelse, som ydes af styrkebidraget.

Som en integreret del af politiprojektet udsendes en højtstående dansk polititjenestemand som rådgiver til koalitionsens centrale koordinationsenhed vedr. polititræning i Bagdad for at gøre tjeneste i det irakiske indenrigsministerium. Der er desuden udsigt til, at en dansk polititjenestemand vil kunne indsættes som leder af træningen i Basra Nord og dermed indgå i den koordinationsgruppe, der leder polititræningen i Basra-provinsen. Aktiviteterne er samstemt med det britiske polititræningsprojekt og aftalt med de irakiske myndigheder.

Polititræningsprojektet vil blive gennemgået i forbindelse med den Irak-analyse, der forudses gennemført i foråret 2006.

VI. Samtænkning mellem civile og militære indsatser vil fortsat blive opprioriteret i den sydlige del af Irak.

Samtækningsindsatsen består grundlæggende af to dele. Den ene del vil fortsat være militærets understøttelse af den civile danske genopbygningsindsats. Denne understøttelse har afgørende betydning for gennemførelsen af de danske bistandsaktiviteter. Blandt de centrale støttefunktioner kan fremhæves (i) tilstedeværelsen af beskyttelse til styringsenheden i Basra by, (ii) indkvartering, beskyttelse og transport af korttidsrådgivere ved bataljonen, (iii) indkvartering, beskyttelse og transport af langtidsrådgivere ved bataljonen henset til sikkerhedsforholdene i Basra by, (iv) bidrag til dataindsamling til brug for bistandsprojekter, (v) bidrag til monitorering af civile projekter. Den anden del af samtækningsindsatsen vil fortsat være bataljonens facilitering af projekter. Forsvaret har siden 2003 brugt ca. 10 mio. kr. til bl.a. genoprettelse af vand og elforsyning, sundheds- og uddannelses-

projekter samt mindre infrastrukturarbejder. Samlet har Forsvaret fået tildelt ca. 14,5 mio. kr. fra Udenrigsministeriet samt en yderligere ramme for 2006 på 5 mio. kr. Flere midler kan overføres ved anmodning herom.

For at styrke samtænkning mellem den civile og militære indsats er der etableret en særlig støtte- og samtækningsenhed under den danske bataljon med henblik på at understøtte den danske genopbygningsindsats. Enheden er en nydannelse i relation til forsvarrets normale kerneopgaver. Enheden er dedikeret til planlægning og gennemførelse af samtækningsindsatsen i området og omfatter pt. ca. 10 personer. Som led i opprioriteringen af samtænkningen af militære og civile indsatser forstærkes den særlige støtte- og samtækningsenhed fra februar 2006 med yderligere kapacitet til at facilitere genopbygningsprojekter samt dedikerede sikrings-, eskorte- og transportelementer. I alt forstærkes støtte- og samtækningsenheden med ca. 35 personer til i alt ca. 45 personer, idet dette ikke forøger den samlede størrelse af bataljonen. Herudover vil andre dele af bataljonen fortsat situationsbestemt kunne støtte den danske genopbygningsindsats i det sydlige Irak, herunder ikke mindst i form af logistik og beskyttelse. Der vil fortsat være udsendt en civil rådgiver fra Udenrigsministeriet til bataljonen for at bistå med rådgivning om samtækningsprojekter.

Regeringen vil fortsat bistå danske NGO'er, som vurderer, at det er muligt for dem at arbejde i Irak. Regeringen vil ligeledes undersøge mulighederne for at bistå dansk erhvervsliv, i takt med at sikkerhedssituationen måtte tillade det og under hensyntagen til en effektiv anvendelse af danske ressourcer.

VII. Indsættelsen af de danske militære bidrag i Irak er forbundet med risiko. Forsvarets Efterretningstjeneste har afgivet følgende vurdering af situationen i Irak:

”Truslen for angreb mod danske styrker, herunder terrortruslen vurderes som høj i det sydlige Irak og meget høj i det centrale Irak. Truslen fra civile uroligheder og sabotage mod danske styrker vurderes som middel. Den landmilitære minefare og faren fra ueksploderet ammunition vurderes som middel til høj alt efter område. Truslen mod lufttransport af danske styrker i irakisk luftrum varierer fra lav til høj, afhængig af

flyvehøjde og område. Modstandsgrupper angriber hyppigt med improviserede sprængladninger, fortrinsvis i form af vejsidebomber. Truslen fra denne type angreb vil fortsætte og er ligesom for øvrige angreb høj i det sydlige Irak og meget høj i det centrale Irak. En række grupperinger og organisationer i Irak gennemfører omfattende spionage mod den multinationale styrke, herunder den danske styrke i Basra-provinsen. Spionagen foretages primært af irakiske oprørsgrupper, kriminelle organisationer, visse militser og stammer samt udenlandske efterretningstjenester. Truslen fra spionage mod de danske styrker i Irak vurderes derfor som høj. Truslen fra biologiske og kemiske kampstoffer vurderes som lav, mens truslen fra terrorgruppers egenfremstillede biologiske og kemiske giftstoffer vurderes som middel. Truslen mod danske enheder i form af organiseret kriminalitet, der også kan omfatte gidseltagning, vold og brug af håndvåben, vurderes at være middel.”

VIII. Forsvarets personel vil under udsendelsen være omfattet af forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning. Forsvarets personel vil under udseendelsen være omfattet af den reviderede ”Coalition Provisional Authority Order number 17 (revised)” af 27. juni 2004 vedrørende statusforhold.

IX. Da dele af det danske militære bidrag vil indgå i en indsats, hvor der kan blive tale om anvendelse af militære magtmidler anmodes om

Folketingets samtykke under henvisning til grundlovens § 19, stk. 2.

Henset til a) anmodningen fra FN's Sikkerhedsråd og den irakiske regering, b) vigtigheden af støtte til den fortsatte politiske proces i Irak, herunder regeringsdannelsen og forsoningsprocessen, c) ønsket om at etablere et fredeligt og stabilt Irak, d) vigtigheden af fortsat støtte til den civile genopbygning samt e) vigtigheden af støtte til opbygning af de irakiske sikkerhedsstyrker foreslår regeringen, at der træffes beslutning om forlængelse af det danske militære bidrag til bl.a. en multinational sikringsstyrke i Irak frem til 1. juli 2006. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at forlænge bidraget yderligere, agter regeringen at forelægge sagen for Folketinget. Såfremt det i øvrigt skulle vise sig hensigtsmæssigt at justere bidraget, herunder ansvarsområdet væsentligt, eller såfremt der i øvrigt skulle ske en væsentlig ændring i opgavernes karakter eller det folkeretlige grundlag for sikringsstyrkens tilstedeværelse, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.

X. Merudgiften ved fortsat udsendelse af det danske militære bidrag til Irak vurderes samlet at udgøre ca. 175 mio. kr. for en fem måneders periode, der afholdes over finanslovens § 35.11.26.10., reserve til merudgifter forbundet med forsvarets internationale operationer.

Til beslutningsforslag nr. B 63. Skriftlig fremsættelse (12. januar 2006)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fortsat dansk bidrag til en multinational sikringsstyrke i Irak.

(Beslutningsforslag nr. B 63).

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker fortsat stilles til rådighed for en multinational sikringsstyrke i Irak, herunder fortsat stilles til rådighed for beskyttelsen af civil dansk personel og ejendom i landet samt fortsat bidrager til NATOs træningsindsats i Irak, således at træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker samt understøttelse af den civile genopbygningsindsats vil blive tillagt stadig større vægt.

Det internationale samfund yder på grundlag af FN's Sikkerhedsrådsresolution 1546 af 8. juni 2004 og efter anmodning fra den midlertidige irakiske regering støtte til de politiske og økonomiske reformer i Irak og til opretholdelse af sikkerhed i landet. I resolution 1546 bekræfter Sikkerhedsrådet sin bemyndigelse til den multinationale sikringsstyrke i Irak og fastlægger styrkens mandat, som udløber, når den politiske overgangsproces afsluttes med afholdelse af parlamentsvalg den 15. december 2005 og efterfølgende dannelse af en regering. Der vil imidlertid også fremover være behov for at støtte den politiske proces, herunder den irakiske regeringsdannelse, konsolideringen af det politiske system og den nationale forsoning.

Resolution 1546 indeholder en appel til FN's medlemsstater om at yde bidrag til sikringsstyrken, herunder med militære styrker, for at imødekomme det irakiske folks behov for stabilitet og sikkerhed, humanitær assistance og genopbygning samt støtte til FN's tilstedeværelse i landet. For at imødekomme FN's appel til med-

lemsstaterne består Danmarks indsats i Irak af en række elementer fra bidrag til den multinationale sikringsstyrke til humanitær hjælp og genopbygningsbistand samt støtte til FN's aktiviteter.

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 8. november 2005 resolution 1637, der er en såkaldt "roll over" resolution. Dermed er den multinationale sikringsstyrke mandat og opfordringen til FN's medlemsstater til at bidrage til styrken fortsat gældende. Knyttet til resolution 1637 er breve fra den irakiske premierminister Ja'afari og USA's udenrigsminister Rice til formanden for Sikkerhedsrådet.

Den danske styrke i Irak har ved folketingsbeslutning B 89 af 31. maj 2005 mandat indtil den 2. februar 2006. Det er regeringens holdning, at den danske militære indsats bør fortsætte så længe FN og de irakiske myndigheder ønsker det, og så længe det gør nytte. Henset til a) anmodningen fra FN's Sikkerhedsråd og den irakiske regering, b) vigtigheden af støtte til den fortsatte politiske proces i Irak, herunder regeringsdannelsen og forsoningsprocessen, c) ønsket om at etablere et fredeligt og stabilt Irak, d) vigtigheden af støtte til den civile genopbygning samt e) vigtigheden af fortsat støtte til opbygning af de irakiske sikkerhedsstyrker foreslår regeringen, at der træffes beslutning om forlængelse af det danske militære bidrag til bl.a. den multinationale sikringsstyrke i Irak frem til 1. juli 2006.

Det danske bidrag til den multinationale sikringsstyrke i Irak vil – som alle øvrige udenlandske tropper – være undergivet folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

Regeringen lægger stor vægt på fortsat opprioritering af træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker, herunder inden for rammen af NATO's træningsmission i Irak, samt fortsat opprioritering af støtten til den civile genopbygningsindsats, herunder FN's aktiviteter. De danske styrker stilles endvidere fortsat til rådighed

for beskyttelsen af civilt dansk personel og ejendom i landet. Overdragelse af ansvaret for sikkerheden til irakerne og mulighed for reduktioner i den multinationale sikringsstyrke vil indgå som del af en ny Irak-analyse, som regeringen vil udarbejde i foråret 2006. En ny Irak-analyse efter regeringsdannelsen i Irak vil kunne danne grundlag for at træffe beslutninger om evt. ændringer i sammensætningen af det danske bidrag i Irak. Gradvis reduktion i mandatperioden kan derudover komme på tale, såfremt der sker en væsentlig forbedring af sikkerhedssituationen.

Det samlede danske militære bidrag til Irak omfatter i alt ca. 530 personer. Fokus for den danske styrke vil i stigende grad rettes mod træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker og støtte til den civile genopbygningsindsats. Styrken vil fortsat kunne indsættes mod sikkerhedsmæssige trusler. Behovet for en selvstændig dansk bataljonsstruktur i det sydlige Irak vil løbende blive vurderet i koordination med irakerne og de øvrige koalitions partnere og udviklingen i den overordnede struktur for den internationale militære tilstedeværelse.

For yderligere at styrke bataljonens dedikerede støtte til genopbygningsindsatsen forstærkes den særlige støtteenhed, der pt. omfatter ca. 10 soldater, med ca. 35 personer, idet dette ikke forøger den samlede størrelse af bataljonen. Herudover vil andre dele af bataljonen fortsat situationsbestemt kunne støtte de civile rådgivere i Basra i gennemførelsen af civile genopbygningsaktiviteter, herunder ikke mindst i form af logistik og beskyttelse.

Den irakiske premierminister har anmodet NATO om hjælp vedrørende træning af irakiske sikkerhedsstyrker. En sådan træningsindsats er nu iværksat. Regeringen agter at fortsætte, og hvor muligt, at øge støtten til NATO's træningsmission, i det omfang NATO har behov herfor og i lyset af Danmarks øvrige indsats i Irak. Pt. bidrager Danmark med ca. 20 personer, hvilket pt. svarer til godt 10 pct. af træningsmissionen.

Regeringen finder, at der er behov for et stærkt internationalt engagement i støtten til opbygningen af et demokratisk, økonomisk og socialt levedygtigt irakisk samfund. Regeringen ønsker

derfor at fortsætte støtten til en styrket FN, EU og NATO indsats, hvor det er muligt.

FN's bistandsmission til Irak (UNAMI) har fortsat en ledende rolle med hensyn til økonomisk udvikling og den politiske proces, herunder gennemførelse af valg, sikring af menneskerettighederne og bidrag til koordination af genopbygningsbistanden.

EU's samlede engagement i Irak er under udbygning. Den 21. september 2005 vedtog EU og den irakiske regering en fælles erklæring om gennemførelse af en politisk dialog, hvor bl.a. menneskerettighedsaspektet er indeholdt. EU er ved at etablere et repræsentationskontor i Bagdad med åbning i første halvdel af 2006. EU har via fællesskabsbistanden ydet mere end 500 mio. euro til genopbygningsindsatsen i Irak. Den 1. juni 2005 iværksattes EU's polititræningsprojekt for Irak (EUJUST LEX). Danmark gennemfører i samarbejde med de nordisk-baltiske lande to kurser og vil fortsat spille en aktiv rolle i forbindelse med gennemførelsen af EUJUST LEX.

Den 15. juni 2005 tiltrådte Folketingets finansudvalg en bevilling på 250 mio. kr. til anden fase af den danske bistand til Irak i perioden 2005-2008. Den fremtidige indsats vil bygge videre på de aktiviteter, som trods de vanskelige forhold er blevet igangsat i løbet af de foregående to år, bl.a. med fokus på fremme af menneskerettigheder og demokrati, retsreformer, mindre infrastrukturprojekter, samt humanitær bistand. Derudover er støtten til landbrugssektoren og nærområdeindsatsen til hjemvendende flygtninge og internt fordrevne blevet opprioriteret

Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at forlænge bidraget yderligere, agter regeringen at forelægge sagen for Folketinget. Såfremt det i øvrigt skulle vise sig hensigtsmæssigt at justere bidraget, herunder ansvarsområdet væsentligt, eller såfremt der i øvrigt skulle ske en væsentlig ændring i opgavernes karakter eller det folkeretlige grundlag for sikringsstyrkens tilstedeværelse, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.